

Кравчук І.П.

кандидат економічних наук, асистент кафедри підприємництва,
торгівлі та біржової діяльності
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Попадюк О.В.

кандидат економічних наук, асистент кафедри підприємництва,
торгівлі та біржової діяльності
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Kravchuk Iryna

Candidate of Economic Sciences, Assistant at the Department of Entrepreneurship,
Trade and Stock Exchange Activities
Yuri Fedkovych Chernivtsi National University

Popadyuk Olena

Candidate of Economic Sciences, Assistant at the Department of Entrepreneurship,
Trade and Stock Exchange Activities
Yuri Fedkovych Chernivtsi National University

ОЦІНКА РІВНЯ МЕРЕЖЕВОЇ ГОТОВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

ASSESSMENT OF THE LEVEL OF NETWORK READINESS OF ENTERPRISES IN THE DEVELOPMENT OF THE INFORMATION SOCIETY

У статті проаналізовано мережеву готовність підприємств Чернівецької області за допомогою розрахунку інтегрального показника мережевої готовності підприємств. Комплексна зведена оцінка показників була отримана на основі визначення питомої ваги індикаторів, що були згруповані за такими категоріями, як розвиток інфраструктури і доступність цифрового контенту; впровадження інновацій господарюючими суб'єктами; використання бізнесом ІКТ. Проаналізувавши показники мережевої готовності, ми виділили ті компоненти, вплив яких є найбільш вагомим на здатність підприємств використовувати переваги інноваційних технологій для свого розвитку. Проведений аналіз показав позитивну динаміку за рівнем використання підприємствами електронних послуг через мережу Інтернет, зокрема електронного управління рахунками, цифрового підпису в електронному документообігу, автоматизованого обміну даними, що сприяє вдосконаленню ведення господарської діяльності в умовах розвитку мережевої економіки.

Ключові слова: мережева економіка, інформаційне суспільство, мережевий вектор, інформаційно-комунікаційні технології, автоматизований обмін даними, мережева готовність підприємств.

В статье проанализирована сетевая готовность предприятий Черновицкой области с помощью расчета интегрального показателя сетевой готовности предприятий. Комплексная сводная оценка показателей была получена на основе определения удельного веса индикаторов, которые были сгруппированы по таким категориям, как развитие инфраструктуры и доступность цифрового контента; внедрение инноваций хозяйствующими субъектами; использование бизнесом ИКТ. Проанализировав показатели сетевой готовности, мы выделили те компоненты, влияние которых является наиболее весомым на способность предприятий использовать преимущества инновационных технологий для своего развития. Проведенный анализ показал положительную динамику по уровню использования предприятиями электронных услуг через сеть Интернет, в частности электронного управления счетами, цифровой подписи в электронном документообороте, автоматизированного обмена данными, что способствует совершенствованию ведения хозяйственной деятельности в условиях развития сетевой экономики.

Ключевые слова: сетевая экономика, информационное общество, сетевой вектор, информационно-коммуникационные технологии, автоматизированный обмен данными, сетевая готовность предприятий.

The result of this study is a theoretical and empirical scientific material focused on the formation of ideas about the prerequisites for the development of network economy in modern conditions. The network readiness of enterprises of the Chernivtsi region was analyzed by calculating the integrated indicator of network readiness of enterprises. A comprehensive consolidated assessment of indicators was obtained on the basis of determining the proportion

of indicators that were grouped in the following categories: development of infrastructure and availability of digital content; introduction of innovations by business entities; use of ICT by the business. After analyzing the indicators of network readiness, we identified those components the impact of which is most significant on the ability of enterprises to use the benefits of innovative technologies for their development. The research was conducted on the basis of indicators that reflect the network readiness of enterprises of the region and are related to the use of ICT, in particular: innovation introduction, use of computers, access to the Internet, receiving banking, financial, educational services via the Internet, employment of the population in information and telecommunications area. Determining the share of the presented indicators made it possible to conduct this study objectively and comprehensively, to compare the data with similar indicators at the national level and individual regions of Ukraine, to determine the potential for increasing the network readiness of enterprises in the medium- and long-term perspective. The factors that determine the level of development of the network economy and are decisive in the process of economic growth were examined. The conducted analysis showed a positive trend in the level of use of electronic services by enterprises via the Internet, in particular electronic account management, digital signature in the electronic document flow, automated data exchange that facilitates improving the conduct of economic activity in the conditions of development of network economy.

Keywords: network economy, information society, network vector, information and communication technologies, automated data exchange, network readiness of enterprises.

Постановка проблеми. Можливість підприємств використовувати переваги мережевої економіки, готовність та фактичне використання залишаються ключовими факторами й передумовами для отримання економічних та соціальних наслідків. Розуміння того, що розвиток інформаційного суспільства на основі мережевої економіки є стратегічно важливим завданням для розбудови конкурентоспроможної, динамічної держави та її регіонів, є першим кроком, який уже здійснено. Вжито серйозних заходів з підтримки економіки, орієнтованої на знання та розвиток інформаційного суспільства на національному й регіональних рівнях. Проте залишається низка заходів, яких необхідно вжити найближчим часом у сфері розвитку ІКТ та впровадження їх у господарську діяльність підприємств.

Питання про доступ та наслідки залишаються важливими, особливо для регіонів, що поступаються в економічному розвитку та мають значний цифровий розрив. Використання новітніх технологій та досягнення бажаних економічних і соціальних наслідків залежать від загального середовища, а саме інфраструктури, інноваційного середовища, фактичної готовності бізнесу використовувати нові можливості обміну даними.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми становлення та розвитку мережевої економіки розглядалися як зарубіжними, так і вітчизняними науковцями. Водночас проблеми формування механізму мережевої економіки на підприємствах, вплив електронно-мережевих форм господарювання на соціально-економічні показники розвитку економіки регіону є новою галуззю наукових досліджень. Залишається ще не дослідженим питання ролі інформаційно-комунікаційних технологій та мережі Інтернет у забезпеченні соціально-економічного розвитку підприємств регіону, виявленні цифрового розриву в розвитку мережевої економіки галузі та визначенні переліку завдань та механізмів для зменшення регіональних диспропорцій у впровадженні та використанні нових технологій суб'єктами господарювання.

Вперше робота з дослідження і визначення рівня впливу інформаційно-телекомунікаційних технологій на бізнес і наслідки «інформаційної революції» на економіку розвинених країн була розпочата у

60–70-і роки західними науковцями Дж. Гелбрейтом (1964 рік) [10], Е. Тофлером (1981 рік) [4], П. Друкером (2002 рік) [7], Ф. Махлупом (1967 рік) [8]. Широко це питання увійшло у науковий обіг саме у 90–ті роки в дослідженнях соціально-економічних наслідків інформатизації економічного життя суспільства.

Формулювання цілей статті (**постановка завдання**). Метою статті є визначення рівня фактичного використання ІКТ підприємствами на рівні окремого регіону, удосконалення методичного забезпечення оцінювання мережевої готовності на національному та регіональному рівнях за допомогою інтегрального показника.

Вклад основного матеріалу дослідження. Мережеву економіку часто ототожнюють з інформаційною, в якій головними факторами й продуктами виробництва є інформація і знання. Термін «мережева економіка» розглядав відомий дослідник інформаційного суспільства М. Кастельс (2011 рік), який опублікував у 1996 році роботу з теми «The rise of the network society, the information age: economy, society and culture» [6]. Ще у 1989 році М. Кастельс опублікував роботу «The Informational City: Information Technology, Economic Restructuring, and the Urban Regional Process» [5], а у 1998 році завершив трьохтомну фундаментальну працю «Інформаційна епоха: економіка, суспільство і культура». У першій частині своєї трилогії М. Кастельс здійснює розгорнутий аналіз сучасних тенденцій, що приводять до формування саме «мережевого суспільства». Автор зазначає, що у світі з'явилась економіка нового типу, яку він називає інформаційною і глобальною, що дає змогу визначити її відмінні риси і взаємозв'язок між ними. Виходячи з постулату, що інформація за своєю природою є таким ресурсом, що легше інших проникає через усілякі перешкоди й межі, він розглядає інформаційну еру як епоху глобалізації. При цьому мережні структури є одночасно і засобом, і результатом глобалізації суспільства.

Концепція мережевого суспільства, мережева економіка являє собою сукупність концепцій входження в інформаційно-комунікаційний простір з огляду на соціальну, культурну, економічну особливості, що формують у сукупності світове суспільство.

Для визначення рівня фактичного використання ІКТ підприємствами на рівні окремого регіону про-

аналізуємо мережеву готовність підприємств на прикладі Чернівецької області. Розвиток мережевої економіки можна охарактеризувати цілим набором показників або параметрів, які можуть бути згруповані згідно з певними ознаками. Для аналізу використано дані Державної служби статистики України та показники Головного управління статистики у Чернівецькій області. Ці показники ми згрупували за такими блоками, як інфраструктура і доступність цифрового контенту; бізнес та інноваційне середовище; бізнес-використання. Серед них можна виділити кількісні, якісні, функціональні показники, показники розвитку структури тощо. Кожна із 46 складових частин мережевої готовності підприємств представлена окремо, однак необхідно пам'ятати, що вони всі взаємопов'язані, мають тенденцію до посилення одна одною, однак слабкі позиції у певних аспектах часто негативно впливають на інші показники.

Для характеристики набору з n параметрів одним числом, а саме Індексом мережевої готовності підприємств, введемо поняття «мережевий вектор» (МВ) і його довжини (модуля) в n -вимірному векторному просторі (A_j). За основу візьмемо Методику розрахунку Міжнародної академії зв'язку (МАЗ), що дасть змогу визначити загальну довжину вектору мережевої готовності підприємств та за кожним блоком (напрямом).

Позначимо через a_{ij} i -й параметр j -го регіону, де число параметрів і змінюється від 1 до n , а число регіонів j змінюється від 1 до N . В цьому випадку будемо порівнювати із середнім показником по Україні, а також із максимальними й мінімальними значеннями по регіонах. Довжину МВ визначимо за такою формулою:

$$A_j = \sqrt{\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n a_{ij}^2}. \quad (1)$$

Відстань між МВ Чернівецької області і середніми значеннями по Україні надає цифрову оцінку різниці мережевої готовності підприємств на регіональному та національному рівнях.

$$C_{jk} = \sqrt{\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (a_{ij} - a_{ik})^2}. \quad (2)$$

Таким чином, ці формули дають можливість звести набір параметрів до чисел A_j та C_{jk} , які використовуються під час оцінювання мережевої готовності областей та України загалом.

Динаміка показників інфраструктури й доступності цифрового контенту за 2010–2019 роки в Чернівецькій області показує зростання за показниками таким чином: на 4,4 і 22 за часткою абонентів мережі Інтернет (в загальній кількості населення) та наявністю персональних комп'ютерів у домогосподарств; на 22 і 9,3 за часткою абонентів мобільного зв'язку (в загальній кількості населення) та часткою власників мобільних телефонів (в загальній кількості населення). Негативною є тенденція тільки за першим показником у таблиці (зменшення на 19 – це забезпеченість населення України телефонними апаратами (одиниць на 100 жителів)), що пояснюється переважно наданням переваги використанню мобільних телефонів.

Довжина мережевого вектору (МВ) A_{j1} зросла на 12,7%, що вказує на покращення інфраструктури й цифрового контенту за 2010–2019 роки в Чернівецькій області. $C_{j,k}$ – відстань МВ між Чернівецькою областю і Україною, що зросла на 6,2, що показує відставання цього блоку показників від темпу розвитку на рівні держави.

Аналіз бізнесу та інноваційного середовища Чернівецької області показав таке. Упродовж 2010–2019 років частки підприємств, які впроваджували інновації у своїй діяльності, становили 11,3% та 14,1% відповідно. Варто зазначити, що існує прямий зв'язок між розміром підприємства і його рівнем інноваційності, оскільки для впровадження інновацій необхідно мати певну кількість персоналу, задіяного у виконанні наукових досліджень і розробок, що приводить до впровадження інновацій. Відповідно, найвища частка як технологічно інноваційних, так і не технологічно інноваційних підприємств зафіксована серед великих підприємств. Найбільше значення цього показника зафіксовано на підприємствах Харківської області (23,3%), а найменше – у Закарпатській області (5,7%).

У 2010–2019 роках зовсім не використовувались кошти іноземних інвесторів у загальній сумі витрат на фінансування інноваційної діяльності. Витрати на інновації переважно здійснювалися за рахунок власних коштів, незначної частки використання кредитів та бюджетних коштів.

Результати аналізу дають підстави говорити про недостатній розвиток підприємств України на інноваційній основі. Основними проблемами розвитку

Таблиця 1

Інфраструктура і доступність цифрового контенту

№	Позначення показника	Індикатори, на основі яких обчислюється індекс мережевої готовності підприємств
1.		Блок 1
1.1	i_1	Забезпеченість населення телефонними апаратами (одиниць на 100 жителів).
1.2	i_2	Частка абонентів мобільного зв'язку (в загальній кількості населення), %.
1.3	i_3	Частка абонентів мережі Інтернет (в загальній кількості населення), %.
1.4	i_4	Наявність персональних комп'ютерів у домогосподарств, % (опитування проводиться Держкомстатом раз на два роки).
1.5	i_5	Частка власників мобільних телефонів (в загальній кількості населення), %.
1.6	i_{1-5}	A_{j1} – довжина МВ. Розраховується як середнє арифметичне за показниками 1.1–1.5.

Джерело: розроблено авторами

бізнесу у цьому регіоні є складний фінансовий стан малих і середніх підприємств; низька інвестиційна та інноваційна активність малого підприємництва; нерівномірність розвитку малих і середніх підприємств у регіональному та територіальному розрізах (більше 65,0% малих підприємств сконцентровано в містах); зменшення обсягів кредитування, нестача власних обігових коштів через високу вартість кредитів.

Оскільки використання інформації та телекомунікацій є пріоритетним завданням у мережевій економіці, ми вибрали декілька показників, які, на нашу думку, є основними під час оцінювання цієї сфери. Отже, абсолютне відхилення капітальних інвестицій в інформацію та телекомунікації у відсотках до загального обсягу зменшилось на 0,2 (0,3 та 0,2% відповідно у 2010 році та 2019 році); питома вага підприємств у сфері інформації та комунікацій у відсотках до загального показника по області майже не змінилась за досліджуваний період (показник коливався в межах 3,7–3,8%); показник частки підприємств, що отримали прибуток у сфері інформації та телекомунікацій, фінансовий результат до оподаткування у відсотках до загальної кількості коливався в межах 73,1–71,5% (зменшення на 1,6); частка зайнятого населення у сфері інформації та телекомунікації у відсотках до загальної кількості зайнятого населення показала негативну динаміку за 2012–2019 роки в межах 3,9–3,3%; питома вага експорту послуг у сфері телекомунікації, комп'ютерних та інформаційних послуг у відсотках до загального обсягу експорту послуг має негативну динаміку за 2012–2019 роки, показник коливався в межах 14,7–8,7%.

Довжина мережевого вектору (МВ) A_j зменшилась на 20,3, що пояснюється зниженням іннова-

ційної активності підприємств та недостатнім розвитком сфери інформації та телекомунікацій за 2010–2019 роки. S_j, k , тобто відстань МВ між Чернівецькою областю та Україною, зросла на 98,1%, що показує також негативну динаміку відставання цього блоку показників від темпу розвитку в середньому по Україні.

Аналіз показників блоку 3 «Бізнес-використання» за 2010–2019 роки показує позитивну динаміку за всіма даними в таблиці. У 2019 році частка підприємств Чернівецької області, що подали річну звітність № 1-ІКТ, які використовували комп'ютери у загальній кількості підприємств, склала майже 90%, з них 98% мали доступ до мережі Інтернет.

Значна частка підприємств, що брали участь в обстеженні (далі – підприємства), скористалась такими електронними послугами через мережу Інтернет.

1) 84,3% отримували банківські та фінансові послуги. Сучасні фінансові установи надають комплекс послуг щодо електронного управління своїми рахунками через Інтернет, таких як управління рахунками; здійснення валютних, платіжних операцій; обмін фінансовими документами.

2) 85,2% отримували форми (податкові). Запровадження електронного цифрового підпису в електронному документообігу країни спрощує роботу в бухгалтерській діяльності. Нині існує велика кількість програмних продуктів, які дають змогу формувати, підписувати та надсилати звітність практично в усі контролюючі органи прямо з офісу. Крім того, є можливість обмінюватися податковими накладними в електронному вигляді, висилати первинні документи тощо.

3) 86,6% використовували Інтернет для повернення заповнених форм. Сучасний рівень

Таблиця 2

Бізнес та інноваційне середовище

№	Позначення показника	Індикатори, на основі яких обчислюється індекс мережевої готовності підприємств
2		Блок 2
2.1	i_6	Питома вага підприємств, що впроваджували інновації, %.
2.2	i_7	Питома вага використання коштів іноземних інвесторів у загальній сумі витрат на фінансування інноваційної діяльності, %.
2.3	i_8	Питома вага капітальних інвестицій в інформацію та телекомунікації, % до загального обсягу.
2.4	i_9	Питома вага підприємств у сфері інформації та комунікацій, % до загального показника.
2.5	i_{10}	Частка підприємств, що отримали прибуток у сфері інформації та телекомунікацій, фінансовий результат до оподаткування, % до загальної кількості підприємств.
2.6	i_{11}	Частка зайнятого населення у сфері інформації та телекомунікації, % до загальної кількості зайнятого населення.
2.7	i_{12}	Частка середньомісячної заробітної плати у сфері інформації та телекомунікації, % до загального показника середньомісячної заробітної плати.
2.8	i_{13}	Питома вага доходів від надання доступу до мережі Інтернет, % до загальної суми доходів від реалізації послуг пошти та зв'язку.
2.9	i_{14}	Питома вага доходів від надання послуг мобільного зв'язку, % до загальної суми доходів від реалізації послуг пошти та зв'язку.
2.10	i_{15}	Питома вага експорту послуг у сфері телекомунікації, комп'ютерних та інформаційних послуг, % до загального обсягу експорту послуг.
2.11	I_{6-15}	A_j – довжина МВ. Розраховується як середнє арифметичне за показниками 2.1–2.11.

Джерело: розроблено авторами

Бізнес-використання

№	Позначення показника	Індикатори, на основі яких обчислюється індекс мережевої готовності підприємств
3		Блок 3
3.1	i_{16}	Частка підприємств, які використовували комп'ютери, у загальній кількості підприємств, %.
3.2	i_{17}	Частка підприємств, які мали доступ до мережі Інтернет, у загальній кількості підприємств, які використовували комп'ютери, %.
3.3	i_{18}	Частка підприємств, що отримували банківські та фінансові послуги через мережу Інтернет, %.
3.4	i_{19}	Частка підприємств, що отримували послуги освіти (навчальні курси) через Інтернет, %.
3.5	i_{41}	з постачальниками
3.6	i_{42}	з клієнтами
		Частка підприємств, що користувалися автоматизованим обміном даних для розвитку доставки (доставка сировини або кінцевої продукції), %
3.7	i_{43}	з постачальниками
3.8	i_{44}	з клієнтами
		Частка підприємств, які для електронного обміну інформацією використовували таке, %
3.9	i_{45}	вебсайт (свого підприємства, партнерів або вебпортали)
3.10	i_{46}	автоматизований обмін даними (XML, EDIFACT тощо)
3.11	i_{16-46}	Aj_3 – довжина МВ. Розраховується як середнє арифметичне за показниками 3.1–3.33.

Джерело: розроблено авторами

розвитку засобів комунікації дає змогу отримувати та повертати різні форми звітності, для цього суб'єкти підприємницької діяльності можуть скористатися послугами кабінетів електронних сервісів (<https://kap.minjust.gov.ua>), порталом державних послуг (<https://igov.org.ua>).

4) 99,3% здійснювали автоматизований обмін даними, завдяки чому підприємства покращили процеси управління й контроль у сферах виробництва, закупівель і постачання.

5) 96,8% користувалися автоматизованим обміном даних для відправлення або отримання даних для/від державних установ (податкових декларацій, статистичної звітності тощо).

6) 89,8% здійснювали автоматизований обмін даними (XML, EDIFACT тощо). У сфері бізнесу створюється і обробляється значний обсяг різноманітної паперової документації, що включає замовлення на придбання, рахунки, каталоги, звіти, платіжні доручення тощо. За XML в основі обміну документами лежать транспортні протоколи, використовувани в Інтернеті.

7) 79,3% користувалися автоматизованим обміном даних для отримання електронних рахунків-фактур.

8) 72% користувалися автоматизованим обміном даних для надання платіжних доручень фінансовим установам (письмове доручення власника рахунка перерахувати відповідну суму зі свого рахунку на рахунок отримувача коштів).

Розглянуті індекси мережевої готовності підприємств Чернівецької області дали можливість оцінити рівень цифрової інфраструктури, бізнес-клімату регіону, можливості ведення бізнесу, що забезпечується певною мірою ІКТ та мережею Інтернет, збільшуючи швидкість здійснення процедур та їх кількість. Відібравши показники, що стосуються мережевої готовності, ми змогли проаналізувати ті компоненти, які

найбільшою мірою впливають на здатність бізнесу та регіону використовувати переваги ІКТ технологій для свого розвитку.

Як видно з поданих показників, найголовнішою умовою для розвитку механізму мережевої економіки є насамперед інфраструктура й доступність цифрового контенту. Низька технологічна готовність підприємств є критичним фактором, який знижує конкурентоспроможність регіонів. Актуальними залишаються проблеми недостатньої кількості комп'ютерів, застарілої техніки, низького рівня інвестування у поліпшення матеріально-технічної бази та інновацій, відсутності якісного доступу до Інтернету, а також кадрового потенціалу та цифрових навичок. Досить значним є розкид між найнижчим і найвищим результатами регіонів.

Великі розриви знижують потенціал підвищення конкурентоспроможності регіонів, регіональні розбіжності найбільше виявляються за рівнем технологічної готовності, розміром ринку та рівнем розвитку інфраструктури.

Висновки. Розвиток мережевої економіки, окрім економічних, має соціальні наслідки, сутність яких полягає у побудові суспільства, що спрямоване на формування інноваційної моделі розвитку, дає змогу кожній людині повною мірою реалізувати свій потенціал для забезпечення особистого й суспільного розвитку та підвищення якості життя. Проте цього неможливо досягти без, по-перше, ефективної державної політики; по-друге, участі суб'єктів господарювання у процесах становлення інформаційного суспільства шляхом підтримки та реалізації регіональних і місцевих ініціатив; по-третє, розвитку інформаційної інфраструктури регіону та її інтеграції зі світовою інфраструктурою.

Результати економічних наслідків (вигід) від впровадження механізмів мережевої економіки можна розділити на такі категорії:

- зростання ВРП за умови збільшення мережевого вектору;
- збільшення роздрібного товарообігу за зростання використання ІКТ на підприємствах регіону;
- підвищення ефективності розподілу й використання ресурсів завдяки побудові бізнес-моделей, проведенню маркетингової діяльності;
- удосконалення продукту і процесу виробництва через інновації на основі науково-дослідної діяльності, утворення зворотного зв'язку між споживачем і продавцем;
- удосконалення управління завдяки своєчасним рішенням та більшій поінформованості.

Результати дослідження дали можливість визначити слабкі сторони й конкурентні переваги підприємств у використанні можливостей ІКТ, стимулюючи здорову конкуренцію і встановлюючи орієнтири для національного та регіонального мережевого розвитку. Крім цього, інформація, зрештою, буде основою для окреслення перспектив розвитку підприємств в умовах мережевої економіки як однієї з трьох сил, що у взаємозв'язку з двома іншими, а саме владою та суспільством, визначають рівень ефективності та добробуту загалом. Завданням такої взаємодії є окреслення пріоритетів та прискорення реалізації інформаційних реформ і довгострокових програм розвитку мережевої економіки.

Бібліографічний список:

1. Головне управління статистики у Чернівецькій області. URL: <http://www.cv.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 01.10.2021).
2. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 01.10.2021).
3. Матюшок В. Сетевая экономика и глобализация экономической деятельности. *Информационное общество*. 1999. Вып. 6. С. 46–47.
4. Toffler A. *The Third Wave*. Pan Macmillan Limited, 1981. 543 p.
5. Castells M. *The Informational City: Information Technology, Economic Restructuring, and the Urban Regional Process*. Oxford, UK ; Cambridge, MA : Blackwell, 1989. 353 p.
6. Castells M. *The rise of the network society, the information age: economy, society and culture*. Cambridge, MA ; Oxford, UK : Blackwell, 2011. 656 p.
7. Druker P. *Beyond the information revolution*. *The economist*. 2001. № 1. P. 47–57.
8. Fritz M. *Essays in Economic Semantics*. *The Norton library*. 1967. № 407. P. 304.
9. Henning K. *New Economy: forms of manifestation, cause and effect* : monograph. Kyiv : Tucson, 2006. 306 p.
10. Kenneth Galbraith J. *Economic Development*. Harvard University Press, 1964. 109 p.
11. Kelly K. *New rules for the new economy: 10 radical strategies for a connected world*. Published by the Penguin Group Penguin Putnam Inc., New York, U.S.A, 1997. 179 p.
12. Shapiro C. *Information Rules: A Strategic Guide to the Network Economy*. Boston, Mass. : Harvard Business School Press, 2000. 352 p.
13. Tapscott D. *The digital economy: promise and peril in the age of networked intelligence*. New York : McGraw-Hill, 1997. URL: <https://archive.org/details/digitaleconomy00dont> (дата звернення: 01.10.2021).
14. Mayer-Schönberger V., Ramge Th. *Reinventing Capitalism in the Age of Big Data*. New York : Avenue of the Americas, 2018. 288 p.

References:

1. Holovne upravlinnia statystyky u Chernivetskii oblasti. Available at: <http://www.cv.ukrstat.gov.ua>.
2. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Matiushok V. (1999) Setevaia ekonomyka y hlobalyzatsyia ekonomycheskoi deiatelnosti. *Ynformatsyonnoe obshchestvo*, vol. 6, pp. 46–47.
4. Alvin Toffler (1981) *The Third Wave*. Pan Macmillan Limited. P. 543.
5. Castells M. (1989) *The Informational City: Information Technology, Economic Restructuring, and the Urban Regional Process*, Oxford, UK; Cambridge, MA: Blackwell, p. 353.
6. Castells M. (2011) *The rise of the network society, the information age: economy, society and culture*, Cambridge, MA: Oxford, UK: Blackwell. P. 656.
7. Druker P. (2001) *Beyond the information revolution*. *The economist*, no. 1, pp. 47–57.
8. Fritz Machlup (1967) *Essays in Economic Semantics*. The Norton library, no. 407, pp. 304.
9. Henning K. (2006) *New Economy: forms of manifestation, cause and effect: monograph*. Kyiv: Tucson, 306 p.
10. John Kenneth Galbraith (1964) *Economic Development*. Harvard University Press. P. 109.
11. Kelly Kevin (1997) *New rules for the new economy: 10 radical strategies for a connected world*. Published by the Penguin Group Penguin Putnam Inc., New York, U.S.A., p. 179.
12. Shapiro C. (2000) *Information Rules: A Strategic Guide to the Network Economy*, Boston, Mass.: Harvard Business School Press. P. 352.
13. Tapscott Don (1997) *The digital economy : promise and peril in the age of networked intelligence*. New York: McGraw-Hill. Available at: <https://archive.org/details/digitaleconomy00dont>.
14. Viktor Mayer-Schönberger, Thomas Ramge (2018) *Reinventing Capitalism in the Age of Big Data*. Avenue of the Americas, New York. P. 288.